ნინო კირვალიძე

გრამატიკის თანამედროვე თეორიები

თბილისი 2008

ნინო კირვალიძე

გრამატიკის თანამედროვე თეორიები

(ლექციების კურსი ინგლისური ფილოლოგიის მაგისტრანტების და დოქტორანტებისათვის)

თბილისი 2008

NINO KIRVALIDZE

MODERN THEORIES OF GRAMMAR

(A course of lectures for MA and PhD students of English philology)

TBILISI 2008

წიგნს საფუძვლად უდევს ლექციების ციკლი"გრამატიკის თანამედროვე თეორიებში", რომელსაც ავტორი კითხულობს ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უცხო ენათა ფილოლოგიის ფაკულტეტის მაგისტრატურაში ანგლისტიკა-ამერიკანისტიკის სპეციალობაზე.

სალექციო კურსის დასახელებაში ტერმინი "გრამატიკა" გამოიყენება ფართო გაგებით, რაც ითვალისწინებს იმ რეგულარული და ობლიგატორული კანონზომიერებების განზოგადებას (როგორც სიტყვის, ასევე წინადადების და ტექსტის დონეზე), რომელთა ერთობლიობაც უზრუნველყოფს ენის, როგორც ნიშანთა სისტემის, არსებობას და ფუნქციონირებას.

კურსის მიზანია, სტუდენტებს გააცნოს სხვადასხვა ლინგვისტური სკოლების და მიმდინარეობების მიერ შემუშავებული თანამედროვე მორფოლოგიურ-სინტაქსური კონცეფციები და მოდელები, რომლებშიც რეალიზებას ჰპოვებს ვერბალურ ნიშანთა სისტემის ფუნქციონირების სხვადასხვა ასპექტები.

წიგნი განკუთვნილია ინგლისური ფილოლოგიის მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის.

რეცენზენტები: ფილოლოგიის დოქტორი,
ასოც. პროფესორი **ნინო თევდორაძე**

ფილოლოგიის დოქტორი **ლალი გომიაშვილი**

რედაქტორი: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი **მადონა მეგრელიშვილი**

© 2008 გრამატიკის თანამედროვე თეორიები
MODERN THEORIES OF GRAMMAR

ISBN 978-9941-0-0774-3

სარჩევი

ლექცია	**1**	XX საუკუნის ენათმეცნიერება და სტრუქტურალიზმი. შესავალი	7
ლექცია	**2**	პრაღის ლინგვისტური სკოლა: ფუნქციური ლინგვისტიკა	12
ლექცია	**3**	წინადადების ფუნქციური პერსპექტივა და ტექსტის ინფორმაციული განვრცობის დანეშისეული მოდელები	19
ლექცია	**4**	კოპენჰაგენის ლინგვისტური სკოლა: გლოსემატიკა	30
ლექცია	**5**	იელის ლინგვისტური სკოლა: ამერიკული დესკრიფციული ლინგვისტიკა	39
ლექცია	**6**	ენის სტრატიფიკაციული მოდელის ცნება თანამედროვე კომუნიკაციურ ლინგვისტიკაში	50
ლექცია	**7**	სინტაგმატური და პარადიგმატული მიმართებები ენობრივ ნიშანთა შორის	55
ლექცია	**8**	ტრანსფორმაციული მეთოდი და ტრანსფორმაციული წარმომშობი გრამატიკა	59
ლექცია	**9**	ვალენტობის ცნება ენათმეცნიერებაში	72
ლექცია	**10**	ჩარლზ ფილმორის ლინგვისტური კონცეფცია “ბრუნვათა შესახებ”	81
ლექცია	**11**	ენობრივი ნიშნის ევოლუცია მე-20 საუკუნის ლინგვისტიკაში	87
ლექცია	**12**	ჩარლზ პირსი და ჩარლზ მორისი, როგორც ენობრივი სისტემის სამგანზომილებიანი სემიოტიკური მოდელის ფუძემდებლები	94
ლექცია	**13**	კოგნიტური ლინგვისტიკა და რეფერენციის თეორია	99

ლექცია 14 “სამეტყველო აქტების თეორია” თანამედროვე ლინგვისტიკაში 112

ლექცია 15 დეიქსისის თეორია თანამედროვე კომუნიკაციურ ლინგვისტიკაში 125

გამოყენებული ლიტერატურა 144